

Ten Hoeve

hoeft te maken, en in de praktijk ook meestal niet maakt, of meer uitgaven opwegen tegen de daarvoor door het Rijk geheven belastingen.

Ik heb het hier wel vaker gezegd, maar ik herhaal het nog maar eens: niet alle gemeenten hoeven hetzelfde te zijn of te doen. De heer Van Aartsen formuleert daarbij op het VNG congres zelfs: het Rijk is behept met een obsessief gelijkheidsdenken. Naast een compensatie door het Rijk voor de verschillen tussen arme en rijke gemeenten mag er volgens mijn fractie een grote marge zijn van eigen keuzes, die verschillend kunnen uitvallen. Wat is de regering van plan, ziet zij nog discussie over het eigen belastinggebied, een discussie die door de Raad voor de financiële verhoudingen en de ROB uitdrukkelijk gestimuleerd wordt, en waarbij Van Aartsen het heeft over 30 of 40% eigen belastinggebied, of is dat voor de regering niet meer echt een punt? Daarop zou ik wel graag een heel duidelijke reactie willen krijgen.

In de verhouding met de provincies is er misschien nog wel duidelijker iets mis, ondanks het akkoord met het IPO. De dreigementen om een greep in de kassen van de provincies te doen ten bedrage van vier maal 200 mln. worden nu uiteindelijk gerealiseerd in de vorm van een keurige overeenkomst, waarin wordt vastgelegd dat de provincies zaken gaan betalen die eigenlijk door het Rijk zouden worden betaald omdat ze ook onder rijksverantwoordelijkheid vallen. Dat is dus inderdaad en metterdaad een greep in de kas van de provincies, waarbij dan ook nog bij de ene provincie aanzienlijk meer gehaald wordt dan bij de andere. Intussen is hierover door de staten van Groningen een door de Partij voor het Noorden ingediende motie met algemene stemmen aangenomen, waarin duidelijk gesteld wordt dat "de rijksoverheid de provincie gedwongen heeft mee de begrotingsproblemen van het Rijk op te lossen" en dat dit "de kleine beleidsruimte van de provincie nog verder beperkt". Wanneer provincies meebetalen aan zaken waar zij inderdaad wel belang bij hebben, dan lijkt dat misschien een ordentelijke transactie, maar de werkelijkheid is dat provincies tot bestedingen gedwongen worden en er dus op zijn minst aan hun autonomie afbreuk wordt gedaan ter wille van een mooi ogende rijksbegroting. Wij hebben nu voor één jaar een mooi akkoord, en de vraag is of dit volgend jaar en de twee jaren daarna weer zo gaat. Wat is de regering van plan?

Ook de provincies hoeven overigens niet allemaal gelijk te zijn. De regering kiest er voor om in de Randstad de daar duidelijk aanwezige problemen op te lossen door betere coördinatie en het opstellen van een Urgentieprogramma Randstad. En dat kan vast wel heel wat helpen, maar er blijft een weinig inzichtelijk staatkundig geheel liggen van kleine en grote gemeenten, deelgemeenten, provincies en daartussen de plusregio's. Daar kan van verlengd bestuur nauwelijks meer gesproken worden, maar daarmee worden wel de provincies uitgekleed. Juist in de Randstad lijkt toch een gecoördineerde aanpak over een groot territorium door een provincie of door een vanuit de provincie aangestuurd uitvoeringsorgaan meer voor de hand te liggen dan de bestaande lappendeken. Daarbij kan er heel wel voor gekozen worden om niet alle provincies dezelfde bevoegdheden te geven en ook om niet alle gemeenten daarbinnen dezelfde bevoegdheden te geven. Dat zou ook voor andere delen van het land een pragmatische benadering mogelijk maken, die nu altijd stuit op datzelfde "obsessieve gelijkheidsdenken" waarover de

heer Van Aartsen het had. Mijn concrete vraag in dit verband is heel simpel: wat wil de regering nu eigenlijk met de plusregio's waar niemand voor was, die er toch zijn, en die er nu ook heel lang lijken te blijven?

Een laatste onderwerp nog kort. De discussie over de Nederlandse identiteit is voor mij als een soort déjà vu. In Friesland wordt sinds jaar en dag gepraat over de identiteit, wat dat is, waardoor die bepaald wordt, of er überhaupt wel sprake is van eigen identiteit, of bijvoorbeeld alleen maar van een gemeenschappelijke West-Europese identiteit. Ik zou het niet durven wagen om in deze schimmige discussies het laatste woord te willen spreken, maar ik weet wel dat het gevoel van saamhorigheid dat Nederlanders met elkaar, en dat Friezen, en ik neem aan ook Limburgers, met elkaar kunnen hebben, vooral bepaald wordt door de taal. Dezelfde soort saamhorigheid kunnen wij ook op vakantie in Turkije met een Nederlands sprekende Turk ervaren. En of die nu één of twee paspoorten heeft maakt daarbij niet uit. De taal is niet synoniem met identiteit maar in en door de taal wordt wel het meest de gemeenschappelijkheid ervaren. Het is aannemelijk dat er zonder eigen taal niet of nauwelijks meer sprake zal zijn van een afzonderlijke Friese identiteit. En dat kon met het Nederlands wel eens net zo wezen. Wij zijn het er dan ook erg mee eens dat de Nederlandse taal in de Grondwet bescherming geboden zal worden. Dat mag dan ook leiden tot echte concrete bescherming, zoals bijvoorbeeld in Vlaanderen de wet garandeert dat elke studie in het Nederlands kan worden gevolgd en afgesloten. Afstemming van taalwetgeving tussen Vlaanderen en Nederland zou misschien wel voor de hand liggen. In Vlaanderen is het gevolg van de wetgeving in ieder geval niet een afsluiten van de wereld of een niet meer mee kunnen komen in het globaliseringsproces. Is de regering bereid om uit grondwettelijke bescherming ook concrete consequenties te trekken, zo mogelijk in samenspraak met Vlaanderen? Vindt de regering het dan met mij ook vreemd als Nederlandse marechaussee's een jack dragen met "police" in plaats van politie? En vindt de regering dan ook met mij dat de tweede rijkstaal, waarvoor Nederland expliciet de verantwoordelijkheid op zich genomen heeft in internationale verdragen, dan net zo grondwettelijke bescherming toekomt?

Ik wacht graag de beantwoording door de minister-president af.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Yildirim, die zijn maidenspeech zal houden.

□

De heer **Yildirim** (Fractie-Yildirim): Voorzitter. Op een andere wijze dan was voorzien, sta ik hier als volksvertegenwoordiger voor u in deze Kamer. Ik hoop dat wij elkaar in de loop van de tijd beter leren kennen. Ik bedank u en de ambtelijke organisatie voor de mij verleende ondersteuning tot nu toe.

Vanaf heden zal ik het woord namens de fractie-Yildirim/Solidara voeren. Solidara staat voor eenheid in de samenleving, in vrijheid en solidariteit. Wij zullen op geheel eigen wijze politiek bedrijven en eigentijdse oplossingen zoeken, vinden en aandragen voor de maatschappelijke problemen in onze samenleving. Op

Yildirim

basis van een aantal thema's zal ik ingaan op de voorliggende voorstellen van het kabinet.

Ik begin met het thema eenheid. Wij staan voor eenheid in de samenleving. Het behouden en bewaken van de eenheid in de samenleving voor nu en in de toekomst is één van de belangrijkste thema's en vergt meer waakzaamheid dan voorheen. De laatste tijd worden bevolkingsgroepen steeds vaker tegen elkaar uitgespeeld. Ik noem dat het wij-zij denken. Laten wij ons realiseren dat artikel 1 van de Grondwet actief in de praktijk moet worden gebracht. De regering en de volksvertegenwoordigers hebben daarbij een belangrijke voorbeeldfunctie. Niet de vrijheid van enkelen, maar van iedereen in onze samenleving dient gewaarborgd te worden, zonder onderscheid naar geloof, sociaal-economische positie, afkomst, sekse of gaardheid. De mens dient weer het uitgangspunt te zijn. Door te kiezen voor eenheid in de samenleving, kiezen wij tegen elke vorm van discriminatie.

Ten tweede staan wij voor vrijheid. Met vrijheid bedoelen wij de vrijheid van meningsuiting en de vrije keuze van de religie, zonder dat daarbij de vrijheid van een ander wordt ingeperkt. Hierbij wil ik opmerken dat ik met verbazing de reactie van het kabinet heb gelezen op de door ons gestelde schriftelijke vragen over het al dan niet verbieden van de Koran. De antwoorden stellen ons teleur. Wij hebben daaruit niet kunnen opmaken dat iedere burger in Nederland wordt geacht te leven naar artikel 1 van de Grondwet. Gezien het feit dat dagelijks mensen worden onderscheiden naar hun geloof en afkomst bij sollicitaties, op straat of in het uitgaansleven, vraag ik mij af of het bestaan van dit artikel in de Grondwet niet stelselmatig wordt ondermijnd, zonder dat er een bepaalde consequentie volgt?

Wij staan achter de uitspraken van Prinses Máxima. Naar onze mening bestaat de Marokkaanse, Iranese of Nederlandse identiteit niet. De kracht van onze culturen is juist de dynamiek en het vermogen zich aan te passen aan de veranderingen in de samenleving. Wij leven nu toch ook niet meer zoals in de jaren 50 van de vorige eeuw? Wij constateren wel dat de aanwezige elementen van een mogelijk Nederlandse identiteit onderhevig zijn aan revisie. Wordt Nederland een land waar onder het mom van vrijheid de tegenstellingen tussen zwart en wit, en tussen geloof en ongeloof toenemen, of gaan wij voor een land dat juist de kracht vanuit de diversiteit haalt en probeert de samenleving op die gebieden te bundelen en te versterken? Solidara kiest voor het laatste en neemt stelling tegen alle tegenstellingen die dit ondermijnen. Wij vragen het kabinet hierin om een actievere houding op basis van concrete maatregelen.

Ten derde: neem de burger serieus. Wij steunen dit kabinet als het gaat om het niet-houden van een referendum over het EU-verdrag. Ook wij zijn niet voor een nieuw referendum, al is onze motivatie daarvoor anders. De burger heeft immers al uitgesproken op basis van een referendum tegen het EU-verdrag te zijn. Aangezien het nieuwe verdrag op tal van punten nauwelijks is veranderd, vragen wij ons af of je de burger wel serieus neemt als je daarvoor opnieuw een referendum uitschrijft en wederom naar dezelfde bevolking van Nederland toegaat. Wat ons betreft, komt er dus geen referendum, maar ook geen nieuw EU-verdrag zoals nu wordt voorgesteld.

Ten vierde: wij staan voor duurzame landbouw en veeteelt. Minister Verburg heeft aangegeven dat het

Nederlandse kabinet zich meer zal richten op de kwaliteit van de landbouw. Zij wil dat landbouw en veeteelt milieuvriendelijker worden, met meer aandacht voor dierenwelzijn. Deze minister kan rekenen op onze steun. Voor ons staat het dierenwelzijn eveneens hoog op de agenda. In ons land is wel sprake van een toenemend aantal varkensflats, dieren mishandeling en dierenonvriendelijk vervoer. Wij keuren de toenemende bio-industrie af en kiezen voor meer kleinschalige en biologische landbouw en veeteelt. Wij staan voor duurzame energie en een zorgvuldige omgang met natuur en milieu. De aarde is van onze kinderen, maar wij moeten er wel voor zorgen dat de aarde ook in de toekomst nog leefbaar is.

Ten vijfde: wij staan voor het herstel van sociale zekerheid. Premier Balkenende zei het al: je moet het dak repareren als de zon schijnt. Dit is een mooie uitspraak. Vervolgens wordt er bezuinigd op in plaats van geïnvesteerd in mensen en in maatregelen om het levensonderhoud van burgers te verbeteren. Dit gebeurt in een tijd waarin het goed gaat met de economie. Gezinnen worden hard aangepakt, terwijl al jarenlang wordt bezuinigd. Nu schijnt de zon. Ik vraag mij af wat er gebeurt als het straks gaat regenen.

Wij willen dit kabinet vragen waarom het een verplicht eigen risico wil invoeren in de basisverzekering. De huidige basisverzekering is al een minimumpakket. Mensen met een hoger inkomen kunnen zich beter verzekeren. Is dit de solidariteit waarvoor het kabinet staat? Waarom bezuinigt het kabinet op de fiscaleaftrekregeling voor chronisch zieken en gehandicapten? Is dit ook de solidariteit waarvoor het kabinet staat? Waarom laat het kabinet het gezin in de kou staan door verhoging van de energierekening? Is dat de solidariteit van het kabinet?

Waarom wil het kabinet de burger en het bedrijfsleven extra belasten voor het gebruik van de auto door een verhoging van de wegenbelasting, de benzineprijs en de btw? Nederland is in vergelijking met ons omringende landen al jaren een extreem duur land voor de weggebruiker. Wij dagen het kabinet uit om meer te investeren in openbaar vervoer om de mobiliteit te garanderen.

Het lijkt erop dat het kabinet alleen maar de staatskas wil spekken, terwijl ongeveer een miljoen gezinnen in armoede leven. Dat moet anders en het kan beter. Wij pleiten voor een basisinkomen voor iedereen en voor het uitbannen van armoede in Nederland. Gas, licht, water, openbaar vervoer, zorg en onderwijs zijn van ons allen en moeten door de overheid beheerd blijven.

Ten zesde: wij willen investeren in sociale woningbouw. Minister Vogelaar investeert in een opknopbeurt voor zo'n 40 achterstandswijken. De huren kunnen worden verhoogd met het inflatiecijfer. Daarnaast wil de minister 80.000 tot 100.000 woningen bouwen. Wij willen hieraan toegevoegd zien dat er divers gebouwd wordt, voor zowel arm als rijk. Wij willen evenwichtig samengestelde wijken waar mensen van verschillende achtergronden elkaar tegenkomen. Iedereen heeft immers recht op een betaalbare woning. Waarom moeten de woningcorporaties niet meer investeren dan voorheen? Het kabinet moet zich hiervoor sterk maken.

Tot slot missen wij steeds meer de visie en de motivatie van dit kabinet voor de aanwezigheid in Afghanistan. Wat wil Nederland nog bereiken in een land dat in een oorlogssituatie verkeert, met militairen die ernaartoe worden gestuurd onder het mom van hulp?

Yildirim

Graag horen wij hierop een toelichting. Het kabinet kan wel op onze steun rekenen bij al zijn plannen die bedoeld zijn om de positie van de sociaal zwakkeren te verbeteren, die de sterk toenemende zwart-wit tegenstellingen kunnen overbruggen en die bedoeld zijn om de eenheid van de samenleving te behouden.

□

De **voorzitter**: Mijnheer Yildirim, ik wil u feliciteren met uw maidenspeech bij deze eerste algemene politieke beschouwingen in deze Kamerperiode. Dat u bij deze gelegenheid voor het eerst in de plenaire vergadering het woord zou voeren, lag aanvankelijk niet voor de hand. Pas twee weken geleden werd duidelijk dat u als zelfstandige fractie in deze Kamer verdergaat. U heeft hiertoe besloten nadat geen overeenstemming mogelijk bleek tussen u en de SP of de SP en u. U bent gekozen met voorkeurstemmen en zet op basis van de mogelijkheden die de Kieswet biedt, uw lidmaatschap van de Eerste Kamer voort als de Fractie-Yildirim. Hoewel in het algemeen gesproken afsplitsingen als onwenselijk kunnen worden beschouwd, is een en ander uw goed recht. Ik wil dan ook nog eens bevestigen dat deze Kamer uw stap respecteert.

U bent geboren en getogen in Turkije en bent in september 1980 om politieke redenen naar Nederland gekomen. Dat de politiek in uw bloed zit, blijkt ook uit uw loopbaan sinds uw komst naar Nederland. Van 1986 tot 2002 bent u immers lid geweest van de PvdA. Voor deze partij was u raadslid in Zwolle van 1994 tot 2002. Ook voor dit vertegenwoordigende lidmaatschap bent u, tot twee keer toe zelfs, met voorkeurstemmen gekozen. Nadien hebt u een overstap gemaakt naar de SP, voor welke partij u in 2003 en in 2007 bent gekozen als lid van de provinciale staten van Overijssel. Voor deze partij bent u tevens lid geweest van het bestuur van de regio Overijssel en van het partijbestuur.

Mijnheer Yildirim, het behoeft geen verder betoog dat doorzettingsvermogen u niet kan worden ontzegd. Uw geschiedenis spreekt voor zich. U maakt deel uit van deze Kamer met 75 leden die grondwettelijk gelijk zijn aan elkaar. Daarom heeft ieder van de leden, ongeacht of deze deel uitmaakt van een grote fractie of een kleine, gelijke zeggenschap bij de beoordeling van de regering en de wetgeving die zij ons voorlegt. Dat legt een grote verantwoordelijkheid op ieders bijdrage, zo ook op die van u. Als gekozen collega bent u welkom in de senaat. Ik wens u veel wijsheid toe bij uw werk. Wij zullen uw verdere verrichtingen in de Kamer met veel belangstelling volgen.

Ik schors de beraadslaging voor felicitaties en voor een pauze tot 16.45 uur. Ik deel de Kamer mede dat de minister-president mij te kennen heeft gegeven dat hij op een aantal vragen van technische of gedetailleerde aard schriftelijk wil reageren voordat de eerste termijn van de regering een aanvang neemt.

De beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 15.30 uur tot 16.45 uur geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de kamers van koophandel en fabrieken 1997 (30857);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs onder meer in verband met enkele aanpassingen in de inrichtings- en examenvoorschriften met betrekking tot het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (30988);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 in verband met de wenselijkheid de regeling van de APK-frequentie te flexibiliseren (30692);**

- **het wetsvoorstel Goedkeuring van de op 25 juni 2005 te Luxemburg totstandgekomen Overeenkomst tot wijziging van de Partnerschaps-overeenkomst tussen de leden van de groep van Staten in Afrika, het Caribische gebied en de Stille Oceaan, enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds, ondertekend te Cotonou op 23 juni 2000 (Trb. 2005, 295), het op 10 april 2006 te Luxemburg totstandgekomen Intern Akkoord tussen de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, houdende wijziging van het Intern Akkoord van 18 september 2000 inzake maatregelen en procedures voor de uitvoering van de ACS-EG-Partnerschapsovereenkomst (Trb. 2006, 106), alsmede het op 17 juli 2006 te Brussel totstandgekomen Intern Akkoord tussen de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, betreffende de financiering van de steun van de Gemeenschap binnen het meerjarig financieel kader voor 2008-2013 voor de ACS-EG-Partnerschapsovereenkomst en de toewijzing van financiële bijstand ten behoeve van de Landen en Gebieden Overzee waarop de bepalingen van deel vier van het EG-Verdrag van toepassing zijn (Trb. 2006, 207) (30908);**

- **het wetsvoorstel Intrekking van de artikelen 15.24 tot en met 15.28 van de Wet milieubeheer met het oog op de opheffing van het Fonds Luchtverontreiniging en het treffen van enkele daarmee verbandhoudende voorzieningen (opheffing Fonds Luchtverontreiniging) (30998);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van titel 5 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (31107).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: Op verzoek van de fractie van de VVD is het wetsvoorstel Regels omtrent de basisregistraties adressen en gebouwen (Wet basisregistraties adressen en gebouwen) (30968), dat onder voorbehoud als hamerstuk op de agenda was vermeld, van de agenda afgevoerd.

Ik deel aan de Kamer mede dat een voorgenomen beslissing omtrent een ter instemming aangeboden JBZ-besluit tijdens deze vergadering in de zaal ter inzage wordt gelegd, conform het voorstel van de commissie voor de JBZ-raad. Als aan het einde van de vergadering geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer heeft besloten conform dit advies.